

ÅRSPLAN 2020-21

Læringsverkstedet Erkleiv

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2018, § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Innhold

Velkommen til Læringsverkstedet Erkleiv	4
Barnehagen vår	4
Visjon.....	5
Våre verdier	5
Barnehagens formål og innhold	6
Læringsverkstedets pedagogiske konsept	7
Lekende læring, samspill og mestring.....	8
Pandemi covid-19.....	9
Læringsverkstedets satsningsområde.....	10
Barnehagens satsingsområde 2020- 2021.....	10
Kommunens satsningsområde 2020-2021.....	11
Sårbare barn "Kroppen er min".....	11
Barns medvirkning	12
Samarbeid mellom barnehage og foreldre	13
Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer	13
Overganger	14
Vår pedagogiske virksomhet	16
Våre arbeidsmåter	16
Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema	17
Barnehagens arbeid med fagområdene	18
Et godt måltid	19
Tilrettelegging	19
Bakgrunnsdokumenter	20

Velkommen til Læringsverkstedet Erkleiv

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. Hver dag har vi hjerte for at hvert enkelt barn skal bli den beste utgaven av seg selv.

Barnehagen vår

- Læringsverkstedet Erkleiv barnehage holder til i en enebolig like ved Vennesla sentrum. Barnehagen har to avdelinger, Lykkeliten og Bjønnongan.
- Lykkeliten er en småbarnsavdeling med barn i alderen 1-3 år. Barna blir delt i grupper hver dag, med utgangspunkt i barnas alder. Barna har mye tumleplass til lek og aktiviteter i trygge omgivelser. Vi er mye ute, og har stort fokus på sosialkompetanse, lekerutiner og vennskap.
- Bjønnongan er en storbarnsavdeling i alderen 3-5 år. Bjønnongan er en naturgruppe som er på tur 4 dager i uka. Bjønnongan har turområde på Bjønnåsen med egen hytte og et stort område midt i skogen. 4 dager i uken går avdelingen til skogen hvor de lager mat på bål, har ulike aktiviteter, samlings- og lesestunder. Skogen ligger like ved barnehagen, og naturen har mye spennende å by på!
- Barnehagen ligger i et stille og rolig boligområde. Utenom tilgang til skogen som turområde, har vi også gåavstand til sentrum, støa med hester, ulike lekeplasser, hunsfoss næringspark og mye mer.
- Erkleiv barnehage representerer et miljø som bygger opp om respekt for menneskeverd og retten til å være forskjellige. Vi ønsker å ha et inkluderende miljø både for voksne og barn, hvor det å gi varme og det å se det enkelte barnet er sentralt. De voksne skal gi barn troen på seg selv og i samspill med andre. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, de skal få søke opplevelser og gjøre egne erfaringer.
- Hvert barn er unikt og de skal få oppleve å være ønsket og få utvikle seg ut ifra den de er. Barn skal støttes, inspireres og oppmuntres i sin lek og de skal få møte utfordringer og anerkjennelse i sin barnehagehverdag.
- I Læringsverkstedet Erkleiv er særpreget at det pedagogiske ukeprogrammet tar utgangspunkt i faste temadager. Disse bygger på Rammeplanens 7 fagområder som er språk, matte og motorikk, kreativitet, natur og miljø og sosial kompetanse.

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:

<https://laringsverkstedet.no>

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2018, § 1 Formål).

Visjon

Vi ser på barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

«VI FÅR VERDENS VIKTIGSTE VERDIER TIL Å VOKSE»

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati.

Våre verdier

Vi skal være «**Leken og ambisiøs**». Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vi skal være «**Raus og tydelig**». Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn.

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Disse er:

- **Demokrati**
- **Mangfold og gjensidig respekt**
- **Likestilling og likeverd**
- **Bærekraftig utvikling**
- **Livsmestring og helse**

For vår barnehage innebærer det at:

- De voksne har en anerkjennende holdning til hvert enkelt barn, og til hverandre.
- Vi viser nestekjærlighet.
- Vi er mye på tur i nærområdet.
- Vi lytter til hverandre, og lærer av hverandre.
- Vi skal ivareta barndommens egenverdi.
- Vi undrer oss, og er nysgjerrige sammen.
- Vi fremmer barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling gjennom lek.
- Vi vet at alle er verdifulle.
- Vi skaper sammen, magiske øyeblikk.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehageloven, 2018,).

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

- **Omsorg og lek, læring og danning**
- **Vennskap og fellesskap**
- **Kommunikasjon og språk**

Omsorg.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. I vår barnehage skal barn oppleve at de blir ivaretatt på en omsorgsfull og varm måte. Barna skal møtes av lyttende og engasjerte voksne som viser nærhet og innlevelse. Omsorg har en egen verdi og er nært knyttet til trygghet, oppdragelse og helse og preger hele barnehagedagen hos oss.

Lek.

Barn leker for lekens egen del. Leken skal være den dominerende pedagogiske aktiviteten i barnehagen, og er også vårt hovedsatsingsområde for barnehageåret. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Alle barna skal erfare at lek og læring er morsomt. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene eller sammen med andre. Barnehagen skal bidra til at alle barna daglig skal oppleve at de har en venn.

Danning.

Danning er for hvert menneske en livslang prosess som handler om å utvikle evne til å reflektere over egen handlinger og væremåter. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barna skal erfare at de er en del av fellesskapet, og å oppleve at egne og andres bidrag til fellesskapet oppleves som noe positivt. Vi i barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. Vi ønsker at alle barna skal føle seg inkludert i fellesskapet, samt at det skal være verdifullt. Vi bruker hjerteprogrammet daglig, gjennom lek og voksenstyrte aktiviteter

Læring.

Barn erfarer og lærer i alt de gjør av lek og aktiviteter, både egen initiert og planlagte voksenstyrte aktiviteter. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. I vår barnehage skal vi legge til rette for allsidig læring gjennom lek, der barna får oppleve mestring ved bruk av hele seg med kropp og sanseapparat. Vårt motto er «La ikke barna være passive mottakere, men aktive deltakere». Dette jobber vi med på følgende måter: repetisjonsprinsippet, progresjonsplaner, små grupper, måneds happeninger/eksperiment, turer o.l.

Vennskap og fellesskap.

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnehagen skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner. Gjennom hjerteprogrammet øver vi på å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger. Vi i barnehagen skal støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner. Vi har vennskapssamlinger hvor vi og barna legger vekt på hva det vil si å være en god venn.

Kommunikasjon og språk.

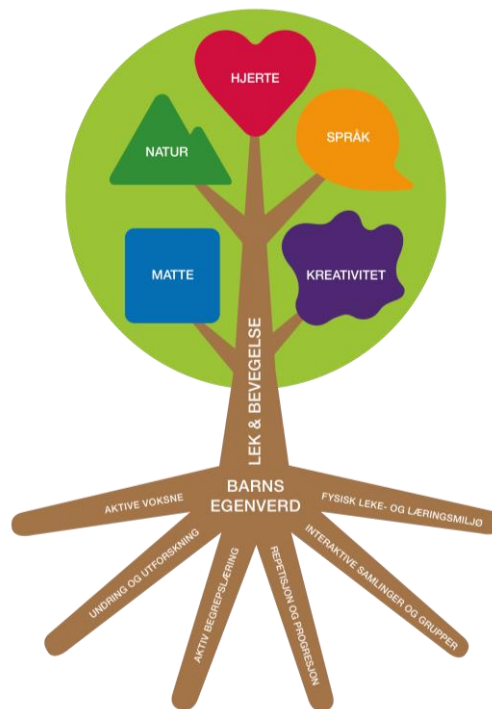
Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape meninger. Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Barnehagen skal sørge for at alle barna får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser

Barnehagen skal stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler. Barnehagen skal ha et bevisst forhold til hvordan vi kommuniserer med hverandre og barna. Vi er bevisste på at vi er et forbilde for barna.

Læringsverkstedets pedagogiske konsept

Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Med **Hjerteprogrammet** og **Lekende læring, samspill og mestring**, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2018), og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver. Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk.

Barns egenverd er kjernen i vårt pedagogiske konsept og sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Lekende læring, samspill og mestring

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer i et miljø preget av samspill og inkludering.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. I vår barnehage har vi delt inn ukedagene i fem fagdager. Dette innebærer at hver dag har sitt eget fokus, der røttene i pedagogikk treet er synlig i hverdagen. Dette skal skje gjennom lek, samspill, planlagte samlingsstunder, aktiviteter og aldershomogene grupper. I dette arbeidet skal det være aktive, nære og lyttende voksne, som er bevisst sitt ansvar som gode rollemodeller.

For å kunne stimulere til god lek, må vi voksne fange barnas interesser og lekerablinger. Dette krever at vi som voksne, er nysgjerrige i møte med barna. Vi skal organisere rom, tid og lekematerialer for å inspirere til ulike type lek. Vi skal bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.

Gjennom lek skapes det relasjoner og vennskap. Vi ønsker at alle barna skal ha en venn i barnehagen. Vårt arbeid med å utvikle barnas sosiale kompetanse er kontinuerlig, og vi vet hvor viktig det er for barna å mestre dette.

Pandemi Covid-19:

I 2020 har landet og verden vært, og er fortsatt preget av covid-19 pandemien. Regjeringens strategi er å håndtere covid-19 pandemien på en slik måte at vi til en hver tid har kontroll på smittespredningen. Dersom vi får en lokal oppblomstring av smittespredning, må vi være forberedt på å slå denne ned igjen for å beholde kontrollen. Barnehagen har derfor utarbeidet ulike beredskapsplaner som baserer seg på trafikklysmodellen med grønt, gult og rødt nivå som viser hvilke smitteverntiltak barnehagen må følge. Det er den generelle smittesituasjonen i Norge som avgjør nivået som skal følges. På grønt og gult nivå følger barnehagen normale pedagogiske planer, men på rødt nivå må barnehagen være forberedt på å endre på planene. Eventuelle endringer i planene vil være avhengig av smittespredning i barnehagen og syke ansatte/barn. Foreldre og ansatte vil få beskjed om eventuelle endringer i planer om smittesituasjonen endres. Vi bruker barnehagen sin beredskapsplan som utgangspunkt for informasjon til ansatte og foreldre.

- Ingen syke skal møte i barnehagen
- God hånd- og hostehygiene er viktig
- Det er tilstrekkelig med normalt renhold
- Unngå håndhilsning og klemming mellom ansatte
- Planlegg for vanlig organisering av avdelinger
- Planlegg for normal barnehagehverdag

- Ingen syke skal møte i barnehagen
- God hånd- og hostehygiene er viktig
- Ha rutiner for forsterket renhold
- Unngå håndhilsning og klemming mellom ansatte
- Hele avdelinger kan regnes som en kohort
- Ha faste ansatte per kohort
- Unngå trengsel og store samlinger
- Tiltreb å ha avstand mellom ulike kohorter
- Del inn uteområder for å holde avstand mellom kohorter

- Ingen syke skal møte i barnehagen
- God hånd- og hostehygiene er viktig
- Ha rutiner for forsterket renhold
- Unngå håndhilsning og klemming mellom ansatte
- Del inn barna i mindre kohorter
- Ha faste ansatte per kohort
- Unngå trengsel og store samlinger
- Sørg for at det er avstand mellom kohorter som ikke samarbeider
- Del inn uteområder for å holde avstand mellom kohorter
- Vurder ulike oppmøtetider for barna

Læringsverkstedets satsningsområde

Relasjonskompetanse: Barns trivsel er den voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi tror på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Det bidrar til å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Barnehagens satsingsområde 2020- 2021

Lekende læring og barns følelser

Vi ønsker å styrke barnas selvfølelse slik at de kan bli den beste utgaven av seg selv. Barn som er robuste takler livets opp og nedturen på en bedre måte. Vi jobber med å gi dem en god balanse mellom tanker og følelser slik at de kan takle hverdagen på godt og vondt.

Lek og læring går hånd i hånd for små barn. I leken utvikler de språk, skaper vennsksapsrelasjoner, tilegner seg kunnskap, bearbeider følelser, lærer seg normer og verdier. Leken bidrar til livsglede, entusiasme og utvikling.

Vi jobber slik:

- Voksne skal være nærværende og tilgjengelige for barna
- Vi bruker hjerteprogrammet
- Snakker om trivsel og tilhørighet
- Viser respekt for egne og andres følelser
- De ansatte tilegner seg kunnskap som handler om barns psykiske helse
- Vi skal styrke barnas egenverd
- Være omsorgsfulle og møte barna i følelsene og er i dem sammen med dem
- De voksne deltar i lek
- Tilrettelegger for gruppetid og rollelek
- Voksne tilegner seg kunnskap om lek
- Voksne skal være en «ladestasjon» for barna

Kommunens satsningsområde: Vi er en del av kommunen sitt satsningsområde som er REKOMP: Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage. Regional ordning skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Dette er et virkemiddel som skal sikre at alle barn får et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet. Barnehagen skal kartlegge sitt behov for kompetanseutvikling og samarbeidsfora skal utvikle en langsiktig plan for kompetanseutvikling, basert på behovene i regionen.

«Kroppen er min»

Barnehageeier, styrer og pedagogisk leder har det overordnede ansvaret for at det pedagogiske arbeidet i barnehagen er i tråd med både barnehageloven og rammeplanens bestemmelser.

For å styrke barnehagenes kompetanse og pedagogiske arbeid jmf. Rammeplan for barnehager «Livsmestring og helse» har Læringsverkstedet, Inger Lise Andersen og Siri Søftestad samarbeidet om kompetanseheving for personalet i forhold til kroppskrenkelser. Vi har i samarbeid utviklet samtaleverktøyet «Kroppen er min!» som skal brukes i temaarbeid med skolestarterne.

Hovedmålsettingen med «Kroppen er min!» er å styrke barnehageansattes kompetanse på å kommunisere med barn om kropp, grenser, krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Vi ønsker å styrke barnas begrepsapparat, selvfølelse, egenverd, og respekt for egne og andres identitet, kropp og grenser. Vi ønsker å forebygge krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep ved at barna lærer å respektere andres kropp og grenser. Vi ønsker også å styrke mulighetene for avdekking av krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep mot barn.

Målsettingene skal nås gjennom et gruppebasert samtaleverktøy som gir barna innsikt i, og begreper for:

- forskjellen på hva som er lov og ikke lov å gjøre med andres kropp. Dette inkluderer normalisering av åpenhet om alle kroppsdeler, og om krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.
- forskjellen på gode og vonde erfaringer, gode og vonde hemmeligheter.
- hva de skal gjøre og hvem de skal henvende seg til hvis noen gjør noe med dem som de ikke liker, ikke forstår eller synes er vondt, ekkelt eller rart.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Barneha geloven §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov»

Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og respektert av voksne som er anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle i møte med hvert enkelt barn og barn i grupper.

Vi jobber med at alle skal føle seg verdifulle, og vi skal ta tak i utfordringer umiddelbart om vi opplever at barn blir utsatt for mobbing. Vi har en egen handlingsplan mot mobbing, som er et viktig arbeidsdokument for personalet i dette arbeidet.

Vi skal være:

- Fleksible og tilstedeværende voksne i samspill med barna
- Lydhøre og anerkjennende i kommunikasjon med barna
- Voksne som leser barnas signaler gjennom å observere kroppsspråk, handlinger og kommentarer.

Barnehagen jobber på følgende måter med å få dette til:

- Bursdagsfeiringer
- Prosjekter
- Matlaging
- Stiller åpne spørsmål
- Lekestasjoner

- Systemer
- Selvstendighetstrening

Barn erfarer medvirkning og innflytelse når de får delta aktivt i dialog og samhandling med barn og voksne, og deres meninger og innspill bidrar til endring. Gjennom barnesamtaler og intervjuer får barna være med å planlegge og evaluere aktiviteter i barnehagens hverdag. Medvirkning må ikke forveksles med medbestemmelse. Medvirkning kan oppfattes som at hvert enkelt individ har rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor og har virkning i fellesskapet. Medvirkning er deltakelse som har innflytelse på barnehagens innhold.

Hjerteprogrammet til Læringsverkstedet ivaretar barnas rett til medvirkning i barnehagen. Hjerteprogrammet skal gjennomsyre alt vi gjør i barnehagen og skal etterleves av de voksne. Hvert barn skal få oppleve å bli sett og hørt.

Mobbing

Begrepet mobbing defineres på ulike måter. I følge utdanningsdirektoratet (2016) dreier den generelle debatten i dag seg om innholdet i begrepet mobbing. Vi har valgt å forholde oss til følgende definisjon:

«Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne/og eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person i fellesskapet» (Lund 2015)

Læringsverkstedet har utarbeidet en handlingsplan for forebygging av mobbing i barnehagen. Denne skal gi kunnskap om mobbing og sette fokus på forebyggende arbeid. Planen skal bidra til at mobbing avdekkes og sikre at barnehagen har rutiner for håndtering av mobbing. Dersom mobbing skjer skal tiltak tilpasses den enkelte saken i barnehagen. Dere kan lese mer om mobbeplan på Læringsverkstedet sin hjemmeside www.laringsverkstedet.no

Samarbeid mellom barnehage og foreldre

Vi skal sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor er vårt løfte til foreldrene. Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer

Vi ønsker et nært samarbeid med foreldre for å ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt barnas læring og dannelsesprosesser. Barnehagens personal og foreldrene har felles ansvar for barnets trivsel og utvikling, og det er derfor nødvendig å ha daglig møtepunkter og dialog. Vi skal begrunne våre vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Foreldre skal ha mulighet til å ha innflytelse på barnehagedagen gjennom å ha dialog med personalet, ved å engasjere seg i Foreldreråd og Samarbeidsutvalg, samt delta på arrangementer i regi av barnehagen. Ved å være aktive på disse arenaene, vil foreldrene

ha muligheter til å se hva som skjer i barnehagen, og dermed komme med ønsker, forslag og behov.

Vi skal:

- Fremme godt samarbeid og godt klima mellom foreldre og barnehagens personal ved å være lyttende, positive og imøtekommende.
- Ha en samtale med alle nye familier ved oppstart.
- Ta imot deres ønsker og behov. Ha gode diskusjoner og faglig begrunnelse for valgene vi tar.
- Invitere dere til foreldresamtaler, foreldremøter, og ulike begivenheter gjennom året.
- Ha jevnlig møter i SU (minst to ganger per barnehageår).

Hva	Dato
Planleggingsdager 2020/2021	14.august, 16.oktober, 4.januar, 6.april og 14.mai.
Foreldremøte	23.september
Foreldrearrangementer	1-2 ganger i året, datoer blir satt underveis.

Overganger

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en god start, både i forhold utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelford i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Ny i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

Når et barn skal begynne i barnehagen er det viktig at overgangen blir så god som mulig. Det er store individuelle forskjeller på hvor lang tid et barn trenger for å bli kjent. Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse hverdagen slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn.

Vi arbeider etter momenter fra Jåttå-modellen, som skal gi barna en sikker havn for nære og trygge relasjoner. I god tid innen sommerferien før oppstart, får barnet tilbud om å komme på besøk i barnehagen sammen med foreldre. Vi bruker god tid på oppstart, og er tydelige på at barna også har behov for foreldrenes tilstedeværelse. Det vil ofte kunne være utfordrende å kombinere tilvenningsperioden som ny i barnehagelivet med forventninger og krav fra arbeidsgiver, men det er viktig for oss at barnets behov kommer først. Dette viser seg å være gunstig for videre trygghet hos barnet. Vi har oppstart i mindre grupper med fast personal, slik at barna opplever forutsigbarhet og trygghet. Vi har god struktur og organisering, samt er gode på gode overganger og avslutninger.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn, og personalet når barnet bytter barnegruppe.

Det er spennende for barna på Lykkeliten å flytte over til Bjønnongan. Allerede tidlig på våren legger vi opp dager som barna blir med på turer og låner avdelingen for å bli kjent med innemiljøet. Vi ønsker at barna skal komme inn i gruppa som seg selv og være trygg på de nye omgivelsene.

Fra barnehage til skole

For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart (Veilederen fra eldst til yngst, 2009).

Barnehagen legger til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna skal avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (Rammeplanen 2017. s 33, 34).

For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å tilføre egne aktiviteter og hendelser som kun er tiltenkt denne gruppen. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart (Veilederen fra eldst til yngst, 2009).

Når barna er på vei til å avslutte sin hverdag i barnehagen hos oss, er det viktig for oss at barna opplever positiv egenverdi, har sunn selvfølelse og gode sosiale ferdigheter. Vi ser at det siste året i barnehagen med stolthet viser «jeg er i førskolen!», og det er mye iver og begeistring med å være eldst og på vei inn til det nye som venter. Vi bruker Trampoline-boka som verktøy for førskolesamlingene, hvor barna får erfaring med å øve på skoleferdigheter som for eksempel å rekke opp hånda, holde blyanten riktig, følge et system i boka og vente på tur. Vårt hovedfokus er likevel barnets sosiale kompetanse, og at barna mestrer å omgås andre på en adekvat måte, med raushet, omsorg og empati for både barna og voksne de skal forholde seg til.

Barnehagen har et godt samarbeid med alle barneskolene i Vennesla. Barna blir invitert til førskoledager på sin skole 2 dager i juni. Der møter de klassen, kontaktlærer og fadderen sin. Barnehagen og skolen utveksler nødvendig informasjon for at barnet får en god og trygg overgang. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene om det skal deles informasjon om enkeltbarn til skolen.

Vår pedagogiske virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke å handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven rammeplanen.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Pedagogiske evalueringer som vurdering. Eksempel: Info sendes ut via MyKid, avdelingsmøter og personalmøter. Vi henger opp ting som barna har laget på vegg, bhg'ens hjemmeside, Alle med skjema, lager handlingsplaner. Tolker og reflekterer utifra observasjoner, årsplan og rammeplan. Tilbakemelder til barn og foresatte.

Vi i barnehagen jobber ut ifra rammeplanen og progresjonsplanen, som er våre arbeidsdokument. Her planlegges det med rom for forandring og medvirkning av barns interesser. Vi evaluerer vårt eget og hverandres arbeid. Vi tilpasser planer slik at barna har en medvirkende rolle i det pedagogiske arbeidet.

Våre arbeidsmåter

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

Prosjektarbeid – tar utgangspunkt i barns initiativ/interesser, deres undring leder utvikling av innhold og prosess i prosjektet. Dette er en måte hvor barns medvirkning kan ses som praksis i barnehagen.

Temaarbeid - styrer og pedagoger utarbeider innhold og prosess i samarbeid med barnehagens øvrige medarbeidere

Repetisjon - repetering av kjernestoffet i våre fem fagtema.

Spiralprinsippet – sikrer en systematisk, helhetlig og kontinuerlig utvikling av barns ferdigheter, kunnskap og læring innenfor alle fagtemaer. Sikrer på den måte progresjon.

Digital praksis – bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Utøve digital dømmekraft og legge til rette for barnas utforskning,

Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema

Rammeplanen gir føringer for et helhetlig arbeid som skal sikre alle barn gode utviklingsmuligheter og trivsel. Barnehagens pedagogiske tilbud skal romme innhold fra rammeplanens syv fagområder.

Vi arbeider systematisk og kontinuerlig med alle rammeplanens fagområder. Læringsverkstedet har valgt å fortolke og sette rammeplanens syv fagområder sammen til fem fagtemaer. Det bidrar til god organisering og progresjon i vårt pedagogiske arbeid. Hvert fagtema har et eget ikon som går igjen i materiell som barnehagen bruker i sitt arbeid. Rammeplanens fagområde *Kropp, bevegelse, mat og helse* er en del av selve kjernen i vårt pedagogiske konsept og inngår i alle fagtemaene i løpet av uka.

Hjerterprogrammet er utviklet av Læringsverkstedet som et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse innen kategoriene JEG, DU og VI. Hjerterprogrammet er for oss formålsparagrafen i praksis. Det dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i rammeplanens fagområde Nærmiljø og samfunn, Kropp, bevegelse, mat og helse. Gjennom Hjerterprogrammet dannes et godt grunnlag for livsmestring og barna rustes for å tåle livet.

Språk dekker rammeplanens fagområde Kommunikasjon, språk og tekst og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagtemaet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter

Mattelek rommer innholdet i rammeplanens fagområde Antall, rom og form. Barnehagens arbeid med fagtemaet Mattelek lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte og som gir en begynnende matematisk forståelse.

Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde Kunst, kultur og kreativitet. Kreativitet er et viktig fagtema og inngår i store deler av vårt pedagogiske arbeid.

Natur dekker rammeplanens fagområder Natur, miljø og teknologi, samt nærmiljø og samfunn. Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er også del av fagtemaet Natur. Barna får erfaringer og opplevelser med ulike sider av fagtemaet.

Bevegelse - Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse ligger i stammen i vårt pedagogiske tre, og inngår i alle fagtemaene i løpet av uka.

Barnehagens arbeid med fagområdene

Fagtemaer	1-2 år	3-4 år	Skolestarterne
Språk 	Rim og regler, sanger og eventyr. Dramatisering, kroppsbevegelse og rytme, bruk av konkrete	Rim og regler, rytme og stavelse, bokstaver og eventyr. Lyd lotto, dramatisering, logogjenkjenning og tekstskaping.	Rim og regler, rytme og stavelse, bokstaver, eventyr og alfabetet. Tekstskaping, språklyder, fantasi og språkbevissthet
Natur 	Årstidene, turer, fuglearter, eksperimenter, utelek, ivareta naturen	Årstidene, utegruppe, fuglearter, vær og vind, miljø, dyreliv og eksperiment	Spikkelappen, utflukter, trafikkregler, miljøbevisst og kildesortering
Hjerter 	Hjertevenn, mine følelser, respekt for andre, empati og nestekjærlighet, gøyale sprell, samspill og engelsk	Hjertebok, miming, hjertevenn, engelsk, mats og mille, være en god venn og bli kjent med de ulike følelsene.	Vennebok, vennskapspuslespill, fadder, hjerte for hverandre, engelsk, hjerte for verden,
Matte 	Former og antall, størrelse, mønster og sortering, mål og vekt, koordinasjon og balanse, mini røris.	Form, tall og mengde, posisjon og plassering, motorikk, hinderløype, regler, klippe og lime, minirøris	Tall, form, sortering, plassering, klokka, knyte sko
Kreativitet 	Drama, sangleker, trearbeid, tekstil, skulptur, avtrykk, rytmeinstrument	Teater, trearbeid, avtrykk, maling, fargelegge, fargesirkelen, fingerhekle og tove	Trearbeid, drama, musikk og instrumenter, vev, barkebåter og spikerbilder
 Lek og bevegelse	Sangleker, uteleker, minirøris, hinderløype og turer	Sangleker, uteleker, minirøris, hinderløype og turer.	Sangleker, uteleker, minirøris, hinderløype og turer

Et godt måltid

Rammeplanens fagområde **Kropp, bevegelse, mat og helse** er en del av selve stammen i vårt pedagogiske konsept og inngår derfor i alle våre fem fagtema.

Læringsverkstedets barnehager skal være en arena hvor barn får oppleve matglede og matkultur. Gjennom «Et godt måltid» har vi også fokus på et sunt og variert kosthold, norsk kulturtradisjon og en hyggelig atmosfære. Barna er aktive deltakere i hele prosessen med planlegging, tilberedning av maten, gjennomføring av selve måltidet og opprydding etterpå. Måltidet for oss handler om mer enn bare å spise. Måltidet er en arena for fellesskap og samspill, mestring, gode opplevelser og samtaler. Dette er en del av barnets dannelsesprosess og bidrar til utvikling av barnets sosiale kompetanse.

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.

Gjennom medvirkning i mat og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.»

I barnehagen deltar barna etter tur og ønske. De samarbeider med den voksne om å tilberede maten ved å skrelle, kutte, veie og måle ingrediensene.

I barnehagen har vi en matansvarlig som har ansvar for planlegging av en sunn og variert meny.

Som en læringsverkstedet barnehage har hver fagdag ulike lærevenner. Vi drar disse inn i «et godt måltid» ved at f.eks Telle Tariq teller og veier ingrediensene, Rimerolf dikter og rimer om det vi lager, og leke Liv tøyser og tuller.

Vi har barn med bakgrunn i ulike kulturer og vi trekker dette inn i planleggingen av «et godt måltid»

Et stort og overordnet mål for «Et godt måltid» vil være at det barna tilegner seg om mat og norsk mattradisjon skal gi dem en ballast som de tar med seg videre i livet.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmenpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Dette arbeidet gjøres i tett samarbeide med foreldre. Vi ser at noen barn trenger støtte og bistand perioder i livet, uten at det nødvendigvis ligger alvorligere faktorer eller hendelser bak. Barn er sårbare, og små hendelser kan oppleves som utfordrende og strevsomt. Noen ganger ser vi det som nødvendig å få veiledning og tips fra eksterne instanser, både for å se på om det er endringer i systemet rundt barnet som kan gjennomføres, eller om det er noe vi voksne kan gjøre annerledes for at barnet skal få det bedre, eller få hjelp til å håndtere situasjoner på mer adekvat måte.

I dette arbeidet benytter vi følgende tiltak:

- Deler barnegruppa i mindre grupper
- Søker bistand og veiledning fra eksterne instanser, som PPT, Familiesenter, helsesøster eller barnevern
- Tidlig intervensjon
- Nært samarbeid foreldre og foresatte

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Lov om barnehager (barnehageloven) (2018)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter

- Verdiplattform
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Virksomhetsplan

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skolen (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen (2014)
- Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel – voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Lenker til aktuelle hjemmesider

- [Læringsverkstedet](#)
- [Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)
- [Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)
- [PBL - Private barnehagers landsforbund](#)